

## Yabancı Dil Öğretmenlerinin Web2.0 Araçlarını Kullanma Deneyimlerinin İncelenmesi

Burcu Gökcan<sup>1</sup> Necla Köksal<sup>2</sup>

**Öz:** Bu araştırmanın amacı, yabancı dil öğretmenlerinin derslerinde Web2.0 araçlarını deneyimlemeye yönelik görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Çalışma nitel araştırma desenlerinden olan fenomenoloji deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya 2020-2021 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin çeşitli şehirlerinde MEB'e bağlı ilkökul, ortaokul ve lisede çalışan 20 yabancı dil öğretmeni katılmıştır. Araştırma için veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış, daha sonra içerik analizi yapılarak çözümlenmiştir. Yapılan içerik analizi sonucunda ulaşılan bulgular, yabancı dil öğretmenlerinin genel olarak Web2.0 araçlarıyla eTwinning platformu ve okullarında yürüttükleri çeşitli ulusal ve uluslararası projeler sayesinde tanıştıklarını ve daha sonrasında derslerinde kullanmaya başladıklarını, kendilerini bu anlamda geliştirmek için hizmet içi eğitimler aldıklarını, öğretmenlerin bu araçları kullanarak çağı yakaladıklarını ve Z kuşağı diye adlandırılan öğrencilerine hitap edebildiklerini düşündüklerini ortaya çıkarmıştır. Araştırma sonuçları, ilgili çalışmalar doğrultusunda yorumlanarak tartışılmış; öğretmenlere yönelik daha fazla hizmet içi eğitim düzenlenmesi, öğrenci ve velilerin Web2.0 araçlarıyla ilgili bilgilendirilmesi, yabancı dil öğretmenlerinin mutlaka bir projeye dahil olması, ders kitapları ve öğretim programının Web2.0 araçlarıyla uyumlu hale getirilmesi gibi birtakım önerilerde bulunulmuştur.

**Anahtar kelimeler:**  
Web2.0 Araçları, Yabancı Dil Eğitimi, Fenomenoloji

## Examination of Foreign Language Teachers' Use of Web2.0 Tools in Their Lessons

**Abstract:** The purpose of this research is to reveal the opinions of foreign language teachers about experiencing Web2.0 tools in their lessons. The study was conducted using the phenomenology pattern, which is one of the qualitative research designs. 20 foreign language teachers working in primary, secondary and high schools affiliated with the Ministry of Education in various cities of Turkey in the 2020-2021 academic year participated in the research. Data for the research were collected with a semi-structured interview form and then analyzed by content analysis. The findings obtained as a result of the content analysis indicate that foreign language teachers generally became acquainted with Web2.0 tools through the ETwinning platform and various national and international projects they carried out in their schools, and then started to use them in their lessons, received in-service training to improve themselves in this sense. The teachers stated that by using wWeb2.0 tools, they caught up with the age and thus they were able to appeal to the students called Generation Z. The results of the research were interpreted and discussed in line with some suggestions, such as foreign language teachers should definitely participate in a project, textbooks and curriculum should be made compatible with Web2.0 tools.

**Key Words:**  
Web2.0 Tools, Foreign Language Teaching, Phenomenology

**Geliş Tarihi:** 24.10.2024  
**Kabul Tarihi:** 16.04.2024  
**Yayın Tarihi:** 29.06.2024

<sup>1</sup> MEB, İngilizce Öğretmeni, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, Denizli-Türkiye, [gokcanburcu1@gmail.com](mailto:gokcanburcu1@gmail.com), ORCID: 0009-0003-5520-2638

<sup>2</sup> Prof. Dr., Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, [nkoksal@pau.edu.tr](mailto:nkoksal@pau.edu.tr), ORCID: 0000-0003-2675-4305

## GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz çağın hızlı değişim ve gelişimi, toplumların birbirleriyle olan iletişimini, sosyal etkinliklerini ve yaşam biçimlerini etkilemektedir. Bu hızlı değişim ve gelişmelerin en çok kendini gösterdiği alan da teknolojidir. Teknolojik gelişmeler artık günümüzde kendi sınırlarını o kadar aşmıştır ki bir sonraki adımın ne olacağını hayal etmek bile zorlaşmıştır. Bu gelişmelerin içinde de internetin ortaya çıkışı birçok şeyin seyrini değiştirmiştir. Yıldırım'a (2014) göre internet; sağlık, eğitim, iletişim, çocuk gelişimi, haberleşme, kendini gerçekleştirme gibi konularda hem bireysel hem de toplumsal olarak bireyin kendisini yeniden tanımlamasını sağlar.

1960'lı yıllarda askeri amaçlar doğrultusunda ortaya çıkan internet, günümüzde artık hayatımızın vazgeçilmez bir unsuru haline gelmiştir. O yıllardan bugüne kadar sürekli gelişen internetin en önemli parçalarından biri web araçlarıdır. Web araçlarının tarihsel sürecine bakıldığında, 1990'lı yıllarda Web1.0 dönemi sadece birkaç sunucudan bilginin temin edilebildiği ve etkileşimin olmadığı bir dönemi kapsar (Üncel & Kapan, 2020). 2000'li yıllarda ise Web 2.0 teknolojisinin oluşturulması sayesinde, kullanıcılar pasif konumdan aktif konuma geçmişler ve istedikleri içerikleri üretebildikleri, tek yönlü iletişimden çift yönlü bir iletişime izin veren bir platform kullanmaya başlamışlardır. Sosyal ağların oluşumuna zemin hazırlayan Web2.0 ile insanlar; Instagram, Facebook ve Twitter gibi sosyal mecralarda istedikleri içerikleri üretip paylaşabilme imkânı bulmuşlardır. Bunun yanında çekilen fotoğraf ve video paylaşımlarıyla etkileyici bir etkileşim alanı oluşmuştur (Üncel & Kapan, 2020).

İnternetin bu denli popüler olmasından dolayı Web2.0 araçlarının da öğretimde daha sık kullanılmaya başladığı söylenebilir. Web2.0 teknolojileri ve bu teknolojilere bağlı olarak ortaya çıkmış olan yeni web standartları; etkileşim düzeyi yüksek, işbirliği ve paylaşımı ön plana çıkaran, kullanıcı merkezli, yeni bir web dünyasının kurulmasına yol açmıştır (Deperlioğlu & Köse, 2010). Elmas ve Geban'ın (2012) aktardığına göre Web2.0 araçlarının kullanıldığı bir sınıf ortamında öğrenciler pasif konumdan aktif konuma geçerek kendi öğrenmelerinden sorumlu olabilirler. Dersler monotonluktan ve durağanlıktan kurtarılıp öğrenci katılımının sağlandığı ve öğrenciler için ilgi çekici ortamların sağlandığı hale getirilebilir. Öğrenciler esnek çalışma imkanları sayesinde istedikleri yer ve zamanda web2.0 araçlarıyla ders çalışabilir, tekrar yapabilirler. Bu durum da öğrencilerin derse olan motivasyonunu artırır. Öğretmenler de web2.0 araçlarını kullanarak öğrencilerine derslerde aktif ve anlamlı bir öğrenme ortamı sağlamış olur.

Z kuşağı denilen günümüz öğrencilerinin dünyası için yabancı dil öğretimi büyük rol oynamaktadır. Günümüz şartları göz önünde bulundurulduğunda da bireylerin en az bir yabancı dil bilmeleri toplumların ilerleyişi için gereklidir. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda yabancı dil dersi için kullanılan öğretim yöntemleri de değişime uğramış, elektronik sözlükler, yabancı dilde e-dergi ve kitaplar ve tüm becerileri destekleyici uygulamalar içeren internet siteleri ve oyunlar eski yöntemlerin yerini almıştır. Kaynar'ın (2019) belirttiğine göre dilbilimciler bir taraftan yeni yöntemler ile ders ortamının daha etkili bir şekilde kullanılmasını araştırırken başka bir taraftan bu yeni eğitim-öğretim programına uygunluğu üzerinde durmaktadırlar. Bahadorfar ve Omidvar'a (2014) göre bloglar, çeşitli mesajlaşma araçları, dinleme-konuşma becerilerine yönelik belgeler, videolar, podcastler, filmler ve sanal dünya uygulamaları gibi çok farklı türde araçlar geliştirilmiştir. Ayrıca, kâğıt kalemle yapılan değerlendirmelerin yerini dijital ölçme değerlendirme araçları, elektronik portfolyolar ve alternatif ölçme değerlendirme yöntemleri almıştır (Özgür, 2016). Dolayısıyla yabancı dil öğretiminin bilginin çevrimiçi ortamlarda karşılıklı alışveriş şeklinde çift yönlü kullanılmasını sağlayan Web2.0 araçlarının bulunduğu bir öğretim tasarımı yapılması bütün duyuları harekete geçireceği için kalıcı öğrenmeleri sağlayabilir ve dil kullanım becerilerini de geliştirebilir.

Yabancı dil öğretimindeki teknolojik değişimler göz önünde bulundurulduğunda sürecin en doğru şekilde yönetilmesi için en büyük görev hiç kuşkusuz öğretmenlere düşmektedir. Karakuş ve Er'e (2021) göre 21.yüzyıl öğrencilerini şekillendirecek günümüz öğretmenlerinin Web2.0 araçlarını ne kadar bildiği ve ne kadar kullandığı gerek bugün gerekse gelecekte büyük öneme sahip olacaktır. Bir öğretmen bu araçların kullanımına ne kadar hakim ise ve onları kullanmak konusunda ne kadar pratik ve yetenekliyse, mesleğinde de o kadar başarılı sayılacağı bir döneme girilmek üzeredir. Bu nedenle Web2.0 araçlarının pedagojik amaçlarla sahadaki mevcut kullanımlarının araştırılması, araçları kullanan öğretmenlerin onları ne şekilde kullandıkları ve elde ettikleri sonuçların yabancı dil öğretiminde ne derece etkili olduğunun bilinmesi önemlidir (Bilgin, 2022). Çünkü yabancı dil öğrenmek için gerekli olan sürekli tekrar yapma, yaparak yaşayarak öğrenme, özgün öğrenme ortamları, anlamlı ve hızlı dönütler ve sosyal etkileşim gibi faktörler Web2.0 araçlarının doğasıyla son derece uyumludur (Martins vd., 2012). Ayrıca Web2.0 araçlarının yapısı günümüzde yabancı dil öğretmenleri tarafından kullanılan modern öğretim yöntemleriyle de paralellik göstermektedir. Dil öğretiminde yöntem, öğrenciyi eğitimin amaçlarına çabuk ve güvenilir olarak ulaştıracak olan bir öğretim unsurudur (Memiş & Erdem, 2013). Geçmişten

günümüze kadar pek çok yöntem geliştirilmiş olmasına rağmen tek başına ideal bir yöntem yoktur (Memiş & Erdem, 2013; Gömleksiz, 2000). Dil öğretiminde başlarda geleneksel dil bilgisi çeviri yöntemi kullanılırken, sonraları bilimsel esaslara dayalı yöntemler kullanılmaya başlanmıştır. İlk kullanılan yöntemler anadilin kullanımına karşı çıkarken, daha modern olanlar anadili de işin içine katmışlardır. Hiçbir yöntemin tek başına tamamen kullanılamayacağını savunan eklemeli yöntemi benimseyenler ise her yöntemim bulunulan ortama göre bir boyutunun kullanılabilceğini düşünmektedirler (Gömleksiz, 2000). Dolayısıyla herhangi bir öğretim yöntemini dersinde kullanacak olan öğretmenler öğretim materyalleri olarak Web2.0 araçlarını rahatlıkla kullanabilirler. Bu durumdan dolayı Web2.0 araçlarının öğrenme ortamlarında kullanılması ve sonuçlarının pedagojik olarak incelenerek kullanımlarının çağın gerektirdiği şekilde artırılması önem arz etmektedir.

İnternet ve Web2.0 araçları sunmuş olduğu içeriklerle eğitim alanının gerek duyduğu ihtiyaçların çoğunu karşılayabilecek kapasitededir. Yabancı dil öğretiminde bu araçların kullanım amacı da internetteki içeriklerin yardımıyla etkili bir dil öğretimi yapabilmek, öğretimi yetersiz ve eksik kalan geleneksel yöntemleri kullanma yerine çağın gerektiği şekilde gerçekleştirmektir. Bu araştırmada da tüm bu süreçlerde ve öncesinde öğretmenlerin yaşadıkları deneyimler ve bu deneyimlerin Web2.0 araçlarının eğitimde kullanılmasının nasıl bir yarar sağladığına yönelik sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Ayrıca bu çalışmada yabancı dil öğretmenlerinin gerek COVID-19 salgın sürecinden önce gerekse sonraki süreçte, yüz yüze ya da çeşitli web tabanlı uygulamalarla yaptıkları canlı derslerde Web2.0 araçlarının kullanımına yönelik deneyimlerini ortaya çıkararak alanyazına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

## **YÖNTEM**

### **Araştırmanın Modeli**

Yabancı dil öğretmenlerinin derslerinde Web2.0 araçlarını kullanım deneyimlerinin araştırıldığı bu çalışmada araştırma modeli olarak nitel araştırma desenlerinden biri olan fenomenolojik desen kullanılmıştır. Fenomenolojik araştırmalarda tek bir kavram veya düşüncenin ifade edildiği bir fenomene vurgu yapılır ve bu fenomeni her anlamda deneyimlemiş olan bir grupta çalışılır (Creswell, 2018). Bu deneyim de "Ne deneyimledi?" ve "Nasıl deneyimledi?" şeklinde iki boyuttan oluşur (Ersoy, 2017). Bu araştırmanın fenomeni de yabancı dil öğretmenlerinin derslerinde Web2.0 araçlarını derslerinde kullanırken edindikleri deneyimlerdir.

### **Araştırmanın Katılımcıları**

Bu araştırmada katılımcılar belirlenirken amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, nitel araştırmalarda kullanılan bir kavramdır. Bu, araştırmacının bireyleri ve mekanları çalışma için seçmesi anlamına gelir. Çünkü bu kişiler çalışma probleminin ve fenomenin anlaşılmasına yönelik istekli olarak bilgiler verebileceklerdir (Creswell, 2018). Amaçlı örneklemin alt türü olan maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemindeki amaç küçük bir örneklem oluşturarak çalışılan fenomeni deneyimleyen bireylerin çeşitliliğini maksimum seviyede yansıtmak ve olabildiğince farklı katılımcılara ulaşarak en yüksek varyasyonu oluşturmayı sağlamaktadır (Suri, 2011; Yıldırım & Şimşek, 2006).

Araştırmanın katılımcılarını 2020-2021 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin çeşitli şehirlerinde MEB'e bağlı ilköğretim, ortaokul ve lisede çalışan 20 yabancı dil öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcılar belirlenirken odaklanılan iki ölçüt vardır. Bunlar, Web2.0 araçlarını derslerinde kullanmaları ve çalışmaya katılım konusunda gönüllü olmalarıdır. Maksimum çeşitliliği daha fazla sağlamak adına katılımcıların, görev süreleri, cinsiyetleri ve farklı illerde çalışmaları da dikkat edilen önemli diğer hususlardır. Katılımcılara ait bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

**Tablo 1***Araştırmanın Katılımcılarına İlişkin Demografik Veriler*

<b>Katılımcı</b>	<b>Cinsiyeti</b>	<b>Görev Süresi (Yıl)</b>	<b>Çalıştığı İl</b>	<b>Kurumu</b>
K1	Kadın	10-15	Denizli	İlkokul
K2	Kadın	15-20	İstanbul	Mesleki Anadolu Lisesi
K3	Kadın	10-15	Gaziantep	Anadolu Lisesi
K4	Kadın	10-15	Antalya	Ortaokul
K5	Kadın	10-15	Balıkesir	Bilsem
K6	Kadın	10-15	Antalya	Ortaokul
K7	Kadın	10-15	Konya	Ortaokul
K8	Kadın	10-15	Trabzon	Ortaokul
K9	Kadın	10-15	Trabzon	İlkokul
K10	Kadın	10-15	Balıkesir	Proje Ortaokulu
K11	Kadın	15-20	Denizli	Meslek Lisesi
K12	Erkek	15-20	Balıkesir	Ortaokul
K13	Kadın	25+	İzmir	Ortaokul
K14	Kadın	10-15	Muğla	Ortaokul
K15	Erkek	5-10	Gaziantep	Ortaokul-İlkokul
K16	Erkek	10-15	Muğla	Bilsem
K17	Erkek	15-20	Denizli	Ortaokul
K18	Kadın	25+	Denizli	İlkokul
K19	Kadın	10-15	Denizli	Ortaokul
K21	Kadın	10-15	Çorlu	Mesleki Anadolu Lisesi

**Veri Toplama Aracı**

Araştırmada katılımcıların iç dünyalarını anlamlandırmak, bakış açılarını sınırlamamak, her bir katılımcının araştırmanın fenomenine yönelik birbirinden farklı algılarını ve tepkilerini tanımlamak için görüşme çeşitlerinden yarı yapılandırılmış görüşme kullanılmıştır. Bunun yanında kendiliğinden gelişen konuşmalardan elde edilen verilerin nitelik olarak araştırmaya katkısının fazla olacağından dolayı da yarı yapılandırılmış görüşme tercih edilmiştir.

Araştırmanın veri toplama aracı olan yarı yapılandırılmış görüşme için açık uçlu 11 sorudan oluşan bir form kullanılmıştır. Görüşme formu hazırlanırken Milli Eğitim Bakanlığına bağlı meslek lisesinde ve ortaokulda görev yapan iki yabancı dil öğretmeniyle ön görüşmeler yapılmış ve alanyazın incelenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda görüşme formu taslağı hazırlanmış ve uzman görüşüne başvurularak eğitim programları ve öğretim alanında görev yapan dört öğretim üyesine form incelettirilmiş, onların görüş ve önerileri ışığında son haline getirilmiştir. Son hali verilen görüşme sorularıyla Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokul ve ilkokulda görev yapan iki yabancı dil öğretmeniyle pilot görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Pilot görüşmeler yapıldıktan sonra veriler analiz edilmiş ve formun eksik yönleri tespit edilmiştir. Daha sonra görüşme formu taslağındaki sorular tekrar incelenmiş, elde edilen verilerden de yola çıkılarak forma son şekli verilmiştir. Son şekli verilen görüşme formu açık uçlu 11 sorudan oluşmaktadır. En son şekli verilen görüşme formu ile birlikte esas görüşmelere geçilmiştir.

**Verilerin Toplanması ve Analizi**

Araştırmada veriler COVID-19 pandemi sürecinden dolayı Zoom programı ile yapılan çevrimiçi görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Katılımcıların her birine mail ya da telefon yoluyla ulaşılarak araştırmaya katılmaya gönüllü olup olmadıkları tekrar sorulmuştur. Teyit edilen onay işleminden sonra her bir katılımcıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Her bir görüşme öncesi katılımcılardan izin alınarak çevrimiçi görüşmeler kaydedilmiştir. Yazılı metne dönüştürülen görüşme kayıtları katılımcılara gönderilerek onayları alınmıştır.

Katılımcıların talepleri doğrultusunda görüşmeler günü ve saati önceden kararlaştırılarak, 2021 yılı Şubat ayının son haftası başlamıştır. Aynı yılın Nisan ayının ilk haftasında sona eren görüşmeler 17 dakika ve 45 dakika arasında sürmüştür. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Verilerin analiz edilmesine ilk önce yapılan pilot görüşmelerin analiz edilmesiyle başlanmıştır. Daha sonra esas görüşmelerden ses kaydı olarak elde edilen veriler yazılı hale getirilerek araştırmacı tarafından birkaç kez incelenmiştir. Böylelikle araştırmacı veri setini daha iyi tanıma ve anlamlandırma imkanı bulmuş ve kodlama aşamasına geçmiştir.

Elde edilen veriler önce araştırmacı tarafından kodlanmış, daha sonra nitel araştırma konusunda deneyimli, Eğitim Programları ve Öğretim dalında yüksek lisans yapmış iki öğretmen tarafından tekrar kodlanmıştır.

### **Geçerlik ve güvenilirlik**

Geçerlik ve güvenilirlik, hangi türden bir araştırma olursa olsun kavramsal çerçevenin oluşturulması, verilerin toplanması ve toplanan verilerin analiz edilip yorumlanmasını ilgilendiren önemli kaygılardır. Güvenirlik için araştırmacılar tarafından yapılan kodlamalar üzerinde Güvenirlik= Görüş Birliği/Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı x 100 formülü uygulanmıştır. Güvenirliğin sağlanması için uyum yüzdesinin %85'in üzerinde olması gerekir (Miles & Huberman, 2018, s.36). Kodlayıcılar arasında uyum yüzdesi %95 hesaplanmıştır. Dolayısıyla Bu çalışmada güvenilirlik sağlanmıştır. Ayrıca araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve araştırma süreci, veri setlerinin oluşturulması ve bunların çözümlenmesi, yorumlama süreci ayrıntılı bir şekilde tanımlanmıştır. Bulguların tamamı olduğu gibi, yorum yapılmaksızın aktarılmış ve elde edilen veriler, ulaşılmak istenen sonuçlarla karşılaştırılarak teyit edilmiştir.

Son olarak araştırmada elde edilen bulguların sayısal verilerle desteklenerek geçerlik ve güvenilirliğinin artırılması için Maxqda programı kullanılmıştır. Verilerin Maxqda programında analizinden sonra toplamda 642 koda ulaşılmıştır. Daha sonra oluşturulan kodlar sınıflandırılarak temalar ve alt temalar belirlenmiştir. Sınıflandırılan 642 kodun sentezlenmesiyle birlikte altı ana temaya ulaşılmıştır. Ana temaların belirlenmesiyle verilerin analizi tamamlanarak raporlaştırma sürecine geçilmiştir.

### **Etik Kurul İzin Bilgileri**

Bu çalışma, araştırma etiğine uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri 2020 yılında toplanmıştır. Araştırmaya katılım, gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirilmiştir.

### **BULGULAR**

Görüşmeler sonunda elde edilen bulgular altı temel tema altında toplanmıştır. Bunlar; web2.0 araçlarıyla tanışma ve kullanma süreci, katılımcıların web2.0 araçlarını kullanmaya hazırlık süreci, web2.0 araçlarının deneyimlenmesi, web2.0 araçlarının öğretim programına uygunluğu, karşılaşılan sorunlar, katılımcıların önerileri. Araştırmanın bulguları raporlaştırılırken, katılımcıların her bir soruya ilişkin vermiş oldukları cevaplar temalar ve kategoriler olarak bir araya getirilmiştir.

#### **Web2.0 Araçlarıyla Tanışma ve Kullanma Süreci**

Görüşmelerde elde edilen veriler incelendiğinde katılımcılar çoğunlukla eTwinning projelerine dahil olmalarıyla Web2.0 araçlarıyla tanıştıklarını dile getirmişlerdir. Katılımcılardan bazılarının Web2.0 araçlarıyla tanışma ve kullanmaya karar verme süreçleriyle ilgili görüşleri şu şekildedir:

“Şöyle oldu ben aslında 2015 yılında eTwinning portalına kayıt oldum. Sonra bir projeye dahil oldum. Öyle kullanmaya başladım” K4

“Tanışma sürecim benim 3 yıl kadar önce eTwinning projelerine başlamamla oldu” K13

Bazı katılımcılar da ETwinning projeleri ve hizmet içi eğitimler ile değil de dahil oldukları başka projeler sayesinde Web2.0 araçlarıyla tanıştıklarını ve ilgilerinin oluşmaya başladığını belirtmişlerdir.

Katılımcıların Web2.0 araçlarıyla tanışma hikâyelerine baktığımızda K3 ve K15'in bu araçlarla üniversite yıllarında tanıştıklarını fakat aktif olarak kullanmaya başlamalarının öğretmen olduktan sonra katıldıkları çeşitli eğitim ve projelerle olduğunu söyleyebiliriz. Konuyla ilgili katılımcı görüşleri şu şekildedir:

“Web2.0 araçları ile ilk olarak üniversitede tanıştım, üniversitede Audiovisual diye bir dersimiz vardı bizim, orada seçmeli ders olarak bu dersi almıştım orada birkaç Web2.0 aracını öğrendim” K15

K14 ise diğer katılımcıların hepsinden farklı olarak COVID-19 pandemi süreciyle birlikte hayatımıza giren uzaktan eğitimle birlikte Web2.0 araçlarıyla tanıştığını ve derslerinde kullanmaya başladığını şu şekilde dile getirmiştir:

“Uzaktan eğitim süreci ile başladım önce. Geçen sene 2. Dönem böyle hani artık kullanmak gerektiğini hissettim daha büyük uzaktan eğitime geçince. Bu sene de işte Padlet ile ödev vermeye başladım işte. Bu şekilde uzaktan eğitim çok etkili oldu” K14

## Web2.0 Araçlarını Kullanmaya Hazırlık Süreci

Katılımcıların Web2.0 araçlarını kullanmaya hazırlık süreci başlığı altında yabancı dil öğretmenlerinin dersten önce yaptığı hazırlıklar ve yeni kullanıcıların kullanmaya başlamadan önce hazırlık aşaması için yapması gerekenlere değinilmiştir. K8 katılımcısı kullanılacak olan Web2.0 araca karar verilirken ilk önce öğrencinin sınıf seviyesinin göz önünde bulundurulması gerektiğini şöyle vurgulamıştır:

“İlk önce konuyu belirleyip öğrenciye göre bir Web2 aracı seçmek lazım. Neden Çünkü öğrenci yaş grubunda... Yani bir Kahootu ilkokul grubuna oynatamazsınız” K8.

Katılımcılar tarafından bir diğer üzerinde durulan kavram dersin amacıdır. İlgili derste öğretmen ne yaptırmak istiyorsa, amacı neyse ona göre bir araca karar verilmesi gerektiğini katılımcılardan K12 şu şekilde belirtmiştir:

“Amacını tabi bilmesi gerekiyor, ne yapacak mesela öğretmen derste. Amacına hizmet edecek. Konuya göre işte belirlemesi gerekiyor. Yoksa ders bitti kahoot yapalım bunlar sadece oyun olur, yani eğlence olur” K12

Katılımcılar derslerinde Web2.0 araçlarını kullanmadan önce hazırlanan aracın öğretmen tarafından deneyimlenmiş olması gerektiğini, bu şekilde oluşabilecek herhangi bir aksaklığın önüne geçilmiş olacağını ve eksik noktaların tamamlanabileceğini dile getirmişlerdir. Örneğin katılımcılardan K11 düşüncelerini şu şekilde dile getirmiştir:

“... (Öğretmen) bildiği Web2.0 araçlarını çok rahat öğretir ama bilmediklerini ders öncesinde mutlaka kendisine uygulaması lazım. Bu soru karşı tarafa nasıl gözüküyor?” K11.

Katılımcılardan bazıları da hazırlık sürecinde aslında önemli olan noktanın Web2.0 araçlarını iyi tanımak olduğunu dile getirmiş, bunun da ciddi anlamda emek gerektirdiğini, özellikle teknolojiye çok hâkim olmayan kişiler için zaman aldığını ama öğrendikten sonra hazırlık aşamasının çok kısa sürdüğünü belirtmişlerdir.

## Web2.0 Araçlarının Deneyimlenmesi

Web2.0 araçlarının deneyimlenmesi temasında; katılımcıların Web2.0 araçlarını deneyimlemesi, öğrencilerin Web2.0 araçlarını deneyimlemesi, farklı branşlardaki öğretmenlerin Web2.0 araçlarına yaklaşımları, öğretmenlerin Web2.0 araçlarını tercih etme nedenleri ve en sık kullanılan Web2.0 araçları, Web2.0 araçlarını deneyimlemenin öğretmenlerde oluşturduğu duygular ve uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin Web2.0 araçlarını deneyimlemeleri alt temalarına yer verilmiştir.

### Öğretmenlerin Web2.0 Araçlarını Deneyimlemesi

Öğretmenlerin Web2.0 araçlarını deneyimlemesi alt temasında katılımcıların Web araçlarını kullanırken edindikleri deneyimlere, araçları kullanmadıklarında yaptıkları çalışmalara ve bu konudaki düşüncelerine yer verilmiştir. Öğretmenlerin görüşlerine baktığımızda deneyimler birbirinden farklı olsa da Web2.0 araçlarını derslerinde kullanmanın onlara rahatlık sağladığı, derse ve mesleklerine olan motivasyonlarını arttırdığı geneli tarafından ifade edilmiştir. Örneğin K21 görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

“... bana mesela rahatlık sağlıyor. Sürekli ben anlatmıyorum çok güzel oluyor” K21

Katılımcılardan K11 ve K8 öğretmenlerin belirli bir noktadan sonra mesleklerinde tükenmişlik sendromu yaşadığını ve bir arayışa girdiğini belirterek Web2.0 araçlarının adeta bu soruna ilaç gibi geldiğini vurgulamıştır. Örneğin katılımcılardan K8 görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir:

“... Şöyle ki yani tükenmişlik sendromu düz ders anlatan öğretmenlerde daha çok diye düşünüyorum.” K8

### Öğrencilerin Web2.0 Araçlarını Deneyimlemesi

Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu öğrencilerin Web2.0 araçlarıyla olan deneyimlerini anlatırken çocukların çok eğlendiklerini, meraklı ve öğrenmeye daha çok istekli olduklarını belirtmişlerdir. Aynı zamanda katılımcılar, öğrencilerin bilmedikleri şeyleri öğrenmede çok başarılı olduklarını bunun da nedeninin öğrencilerin Z kuşağı çocuklar olmalarından dolayı bir önceki kuşağa göre teknolojiyle daha fazla iç içe olmalarını vurgulamıştır.

K12 katılımcısı Web araçlarını kullandıklarında öğrencilerin daha aktif bir şekilde derse katıldıklarını ve motive bir şekilde derse geldiklerini, oluşan rekabet ortamının verimliliği arttırdığını şu sözlerle dile getirmiştir:

“İşin içine rekabet giriyor, pasif olanlar da aktif konuma geçtiği için öğrenci için bulunmaz bir nimet. Katılım çok fazla oluyor. Ben işbirlikçi web araçları olarak adlandırıyorum.” K12

K9 katılımcısı da benzer şekilde derslerde Web araçları kullanıldığında katılımın çok fazla olduğunu ve öğrencilerin severek yaptıklarını şu sözlerle belirtmiştir:

“Şöyle diyebiliriz çok isteksiz öğrenciler bile katılıyor. Vardı benim bir kaynaştırma öğrencim o bile oynamazdı bizimle yani çok zorlanmışım onunla ama o mesela bu Web2.0 araçlarıyla ilgilenmişti. Derse bir isteği uyanmış oluyor” K12

K15 ve K6 katılımcıları Web2.0 araçlarının kullanıldığı bir derste öğrencilerin derse karşı daha ilgili olduğunu, derse daha fazla bağlandıklarını ve telefon ve tabletlerini kullanmaktan zevk aldıklarını söylemişlerdir. Katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

“... Mesela yeni bir Web2.0 aracını kullanmamız lazım çocukların İngilizcesi de yok ama çocuklar artık internetin içine doğdukları için çok fazla bilgi sahibi bununla ilgili çok fazla göstermene gerek kalmıyor. Öğrenmeleri de kolay oluyor ondan dolayı “ K15

### **Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin Web2.0 Araçlarına Yaklaşımları**

Farklı branşlardaki öğretmenlerin Web2.0 araçlarına yaklaşımları başlığı altında, katılımcıların çalıştıkları kurumlardaki diğer öğretmen arkadaşlarının araçların derslerde kullanımı konusundaki düşüncelerini aktarmasına yer verilmiştir.

K12 ve K13 çalıştıkları kurumdaki diğer meslektaşlarının Web araçlarına çok olumlu yaklaşmadıklarından yakınmıştır. Bu durumun yaşla alakalı bir durum olmadığını, bazı insanların konfor alanlarından çıkmak istemediklerini, araçları kullanmayı bildikleri halde kullanmadıklarını şu sözlerle belirtmiştir:

“Çok olumlu olduğunu söyleyemem. Bir kere klasik şeyden çıkmak istemiyorlar. Çünkü alışılmış bir ortam var, alışılmış bir süreç var. O anlamda çok farklı şeyler denemek istemiyorlar” K12

Katılımcılardan K6’da öğretmenlerin alışkın oldukları düzeni bozmak istemediklerini, zorunlu olmadıkça da kullanmalarının zor olduğunu belirtmiştir. Bu durumun nedeniyse yeni olana direnme ve yeni olandan korkma olduğunu şu sözlerle açıklamıştır:

“Şuan farkında değilim diye düşünüyorum uygulamadığı için. Hani genelde bilmediğimiz şeyler bize hep yabancı gelir korkarız, ondan kaynaklandığını düşünüyorum. Bir de şuna kadar hiç mecbur kalmadılar” K6

Olumsuz düşünce ve tutumların yanında katılımcılardan bazıları da diğer öğretmenlerin web araçlarına olumlu yaklaştıklarını ve hatta kullandıklarını belirtmişlerdir. Örneğin K5 meslektaşlarının olumlu tavırlarından bahsederek, kurumundaki diğer yabancı dil öğretmenin de Web araçlarını çok sık kullandığını, diğer branşlardaki öğretmenlerden proje yapanların dahi bulunduğunu şu sözlerle belirtmiştir:

“Diğer eTwinning projesi yapan arkadaşlar var hatta TÜBİTAK projesi yapan arkadaşlar. Onlar mesela artık emekliliği yaklaşan insanlar olmasına rağmen web2 araçlarıyla ilgili projelerini TÜBİTAK’tan geçirdiler, derece aldılar” K5

### **Web2.0 Araçlarının Tercih Edilme Nedenleri**

Bu başlık altında katılımcıların en sık kullandıkları Web araçlarının neler olduğu ve bu araçları neden tercih ettiklerine dair görüşlerine yer verilmiştir. Görüşme formundaki sorulara verilen cevaplar gösteriyor ki birçok nedenden dolayı öğretmenler derslerinde Web araçlarını kullanıyorlar. Örneğin katılımcılardan K8 Web aracını belirlerken önceliğinin öğrencinin ilgisi olduğunu daha sonra kendisi için hangi araç daha kullanılıyorsa onu tercih ettiğini şu sözlerle belirtmiştir:

“İlk önce öğrencinin ilgisini çekmesi yani benim en önceliğim. Hem ders konusuyla alakalı olacak hem öğrenciye hitap edecek, hem kullanım olarak ergonomik olacak. Bunlara bakarak seçiyorum açıkçası” K8

K7 ve K9 katılımcıları da Web araçlarını genelde süreci değerlendirme ya da ders içinde çeşitli becerileri ölçme amacıyla kullandıklarını belirtmişlerdir.

“En sık Quizes kullanıyorum. Çocuklara link gönderebiliyorum ve sonuçlarını görebiliyorum. Ölçme amaçlı, kelime ölçme amaçlı en çok Learning Apps kullanıyorum.” K9

K11 ise süreci değerlendirmenin yanında oyun oynatmak için de Web araçlarını kullandığını ve öğrencilerin çok eğlendiğini vurgulamıştır. Ders içi işlemleri için de sunu araçlarını kullandığını belirten katılımcı görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir:

“Süreç değerlendirme aracını ve çocukların ne kadar öğrendiğini bilmek adına ve eğlenceli bulunduğundan dolayı en çok Kahoot’u kullanıyordum. Bunun yanında sunum araçlarım var. Google forms’u da çok aktif kullanıyorum” K11

## Web2.0 Araçlarını Deneyimlemenin Öğretmenlerde Oluşturduğu Duygular

Web2.0 araçlarının katılımcılarda oluşturduğu duygular başlığı altında katılımcıların derslerinde bu araçları kullandıktan sonra nasıl hissettikleri ve mesleklerine bakış açıları hakkındaki görüşlerine yer verilmektedir.

Katılımcıların geneli araçları kullanmanın kendilerini çok mutlu ettiğini belirterek derslerinin monotonluktan kurtulduğunu ve başarımlık duygusunun mesleki anlamda onları olumlu etkilediğini dile getirmiştir. Örneğin katılımcılardan K15 ve K16 düşüncelerini aşağıdaki gibi belirtmişlerdir:

“Bunları kullandığımız zaman farklı öğrenme yetilerine sahip öğrencilere hitap ediyoruz farklı duygulara hitap ettiğimiz için o zamanda daha fazla öğrenciye ulaşmış oluyoruz ve başarımlık hissi oluyor, mutluluk veriyor bu da insana ister istemez” K15

“Bir öğrenci zaten zevk alıyorsa o dersi öğrenir istese de istemese de öğrenir yani hiç ondan kaçarı yok. Dersin sonunda ben zevk aldığıma bakarım, eğlendiğime bakarım veya o amacı gerçekleştirip gerçekleştirmediğime bakarım ve kendimi mutlu hissederim... Başarmış daha doğrusu” K16

K1 ve K10 ise Web araçlarını derslerinde kullanmanın en başta kendilerine olan güvenlerini tazelediği üzerinde durmuşlardır. Çağı yakaladıklarını ve öğrencilerine hitap edebildiklerini belirten katılımcılar, teknolojiyi kullanan öğretmenlerin öğrencilerin gözünde daha saygın bir konuda olduğunu şu sözlerle belirtmişlerdir:

“Kendimi gerçekleştirmiş hissediyorum... Bir kere kendime özgüvenim geldi diyeyim... Çağ dijital çağ ve biz buna uyum sağlamak zorundayız.”K1

## Uzaktan Eğitim Sürecinde Web2.0 Araçlarının Deneyimlenmesi

Covid-19 salgın sürecinde okullar uzun bir süre yüz yüze eğitime kapatıldığından ülkemizde uzaktan eğitim yoluyla eğitim öğretim faaliyetleri devam ettirilmiştir. Bu başlık altında uzaktan eğitim sürecinde katılımcıların Web2.0 araçlarını deneyimlemelerine ait düşüncelerine yer verilmektedir. Katılımcılar özellikle derslere katılım konusu üzerinde durmuşlardır. Çünkü uzaktan eğitimde yüz yüze eğitimdeki gibi katılımın zorunlu olmaması ve yoklama alınmaması, bazı öğrencilerin cihazlarının bulunmaması gibi nedenlerle katılım oldukça düşük olmuştur. Katılımcıların görüşlerinden anlaşılacağı üzere Web araçlarının kullanılacağı bir derse öğrencilerin ilgisi yüksek olmuş ve katılım sağlanmıştır. Örneğin K18 görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir:

“Katılım daha çok istekli oldu. Derse giren çok heyecanla girdi. Olumsuz yönü ben olumsuz yönde görmedim ya hani zaten %100 Web2.0 aracı kullanmıyoruz sonuçta, sonunda kullanıyorsun ya da başında kullanıyorsun” K18

Bir diğer katılımcı K3’te katılımın yanı sıra uzaktan eğitimde daha verimli ders işlediğini aşağıdaki şekilde dile getirmiştir:

“Okulumda kullanmıyordum bu kadar çok araç. Çocuklar kendini kendilerine -Hocam kahoot oynayalım, hocam quizes, hocam bugün de bu olsun- falan demeye başladılar. Evlerinde erişim daha kolay olduğu için karşılıklı daha güzel oldu. Daha da hatta verimli geçtiğini düşünüyorum... Ben çok verim alıyordum” K3

Katılımcılardan K10’da Web araçlarının online eğitimi kolaylaştırdığını belirtmiştir. Ayrıca zaman tasarrufu sağladığını, yüz yüze eğitimde 40 dakikada anlatılan konuların 30 dakika içinde anlatılabildiğini vurgulayan katılımcı, öğrenciler için derslerin ilgi çekici ve heyecanlı hale geldiğini de sözlerine eklemiştir. Katılımcının görüşleri şu şekildedir:

“Açıkçası web araçlarını kullanmak online eğitimi kolaylaştırıyor. Şimdi online eğitimde zaten ders süreleri 30 dakika oldu. Online eğitimde düz kitaptan anlatınca çocukları kaybediyorsunuz ama web araçlarını kullanarak, kitaptaki etkinlikleri web aracıyla verdiğiniz zaman daha etkileşimli oluyor, daha hareketli oluyor” K10

## Web2.0 Araçlarının Öğretim Programına Uygunluğu

Web2.0 araçlarının öğretim programına uygunluğu başlığı altında yabancı dil öğretmenlerinin öğretim programı hakkında görüşlerine yer verilmiştir. Katılımcıların görüşlerinden elde edilen veriler incelendiğinde ele aldıkları noktalar birbirinden farklı da olsa, çoğunun yabancı dil ders içeriklerinin Web2.0 araçları için uygun olduğunu düşündükleri görülmektedir.

“Çok uygun olduğunu düşünüyorum çünkü İngilizce diğer derslerden çok farklı çok eğlenceli etkinlik yapabiliyorsunuz çok şanslıyız o konuda” K10

“Fazlasıyla uygun... Çünkü bizim alanımızda sadece okumak ve yazmanın üstüne eğer dinleme ve konuşma eklenmezse bir şeyler eksik kalıyor doğal olarak” K1



K12 katılımcısı ise öğretim programının geliştirilmesi gerektiğini, bazı sınıflarda Web2.0 rahatlıkla kullanıldığını ama bazı sınıf düzeylerinde programın güncel olmadığını ve yenilenmesi gerektiğini, teknolojiyle çok uyumlu olmadığını söylemekte bunları da şu ifadelerle dile getirmiştir:

“Elbette geliştirilmeye muhtaç... Kullanım anlamında tam desteklemiyor. Programlar kendini yenilemeli, dinamik bir hale gelmeli” K12

K16 katılımcısı ise tüm olumlu görüşlerin aksine Web2.0 araçlarının öğretim programına ve yabancı dil ders içeriklerine uygun olmadığını şu sözlerle belirtmiştir:

“Türkiye’deki eğitim programlarına bakarsak çok fazla uygun değil aslında yani bir normal bir ortaokulun bir tek ortaokulu için demeyeyim bilsem lise, ilkokul hepsine baktığımızda genel olarak çok fazla uygun değil” K16

### **Katılımcıların Karşılaştığı Sorunlar**

Katılımcılardan K15, K2, K19, K12, K1 ve K8 Web2.0 araçlarını derslerinde kullanırken yaşadıkları en büyük sıkıntının internet bağlantısıyla alakalı sıkıntılar olduğunu daha sonra öğrencilerde cihaz olmayışının da derslerini etkilediğini belirtmişlerdir. Bazı uygulamaların MEB ağında açılmadığını, bunu çözmek için kendi internetlerini kullandıklarını dile getiren katılımcılar, cihaz probleminden dolayı eve ödev vermediklerini sözlerine eklemektedir. Örneğin K15 görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir:

“Web2.0 araçları ile ilgili karşılaştığım sorun bugün kadar çok sorun olmadı tek sorun internet sorunları, cihaz sorunları, bağlantı sorunları genelde bağlantı sorunları oluyor...” K15

K1 katılımcısı da internet problemleriyle alakalı sıkıntılarının yanında kendine ait bir yabancı dil sınıfının var olmayışının da kendisi etkilediğini şu ifadelerle dile getirmiştir:

“İnternet bağlantısının düzenli olmayışı benim için bir engel. Kendime ait bir sınıfımın olmayışı da bir engel” K1

K19 Katılımcısı da bağlantı probleminin yanında öğrencilerin cihazlarının eksik ya da güncel olmayışının da problem olduğunu aşağıdaki sözlerle belirtmektedir:

“İşte telefonla yapılan bir etkinlikle çocuğun telefonu ona uygun olmayabiliyor. Çoğu telefon ve tableten yani küçük ekrandan yapmaya çalışıyorlar seçenekleri göremiyorlar. O zor oluyor. Cihaz sıkıntısı oluyor” K19

Bağlantı problemine ek olarak K5, uzaktan eğitim sürecinde yaşadığı sıkıntılardan bahsetmiştir. Uygulamaların öğrencilerdeki cihazlara uyumlu olması gerektiğini belirterek karşılaştığı zorlukları ve bulduğu çözüm yollarını şu ifadelerle belirtmiştir:

“Uzaktan eğitim döneminde telefonda girenler oluyordu, onlar sıkıntı oluyordu. Onu da şöyle yapıyordum hem telefonda hem tablet hem de bilgisayar da kullanılabilecek uygulamaları seçiyordum” K5

### **Katılımcıların Önerileri**

Katılımcıların çoğunluğu Web2.0 araçlarının kullanımının arttırılması için bütün öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitimler ve seminerler düzenlenmesi gerektiğini dile getirmişlerdir. Çoğu öğretmenin henüz bu araçlardan habersiz olduğunu ve hala klasik yöntemlerle ders yapmaya çalıştığını ve bu durumun Z kuşağının istek ve beklentilerine cevap veremediğini belirtmişlerdir. Örneğin katılımcılardan K9 düşüncelerini şu sözlerle ifade etmiştir:

“Bence hizmet içi eğitimler verilebilir çok habersiz olan zümrelerimiz var. Etkinlikler hazırlanabilir bakanlıklar tarafından uzaktan eğitim sürecindeki örnek etkinlikler gibi. Onun o kolaylığını görüce öğretmenler de rahatlıkla kullanabilirler” K9

Katılımcılardan K2 ve K5 öğretmenlerin birçoğunun Web2.0 araçlarından haberdar olmamalarından yakınmışlardır. Öğretmenlere verilecek eğitimlerle kullanımının arttırılabileceğine vurgu yapan katılımcılar, aynı zamanda verilecek eğitimlerin de uygulamalı olması gerektiğini belirtmişlerdir. K2 görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

“Ben bu tarz eğitimlerin artmasını dilerim yani belki hiç tanışmamış arkadaşlar vardır. Uygulamalı böyle kendi okullarında yapılabilir” K2

Katılımcılardan bazıları da araçların kullanımının arttırılması için ilk yapılması gereken şeyin kitapların teknolojiye uyumlu hale getirilmesi olduğunu dile getirmiştir. Kitapların akıllı tahtalarla uyumlu, karekodlarla EBA ya da başka içeriklere yönlendiren, teknolojiye uygun hale getirilmesi gerektiğinden bahseden katılımcılar, bu

şekilde öğretmenlerin zorunlu olarak öğreneceğini ve mecburen Web2.0 araçlarını kullanacaklarını belirtmektedir. Örneğin katılımcılardan K12 düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir:

“Öğretim programlarının bir kere teknolojiye uyumlu hale getirilmesi gerekiyor... Kitaplara karekod koyduğunuzda sadece öğretmen de değil yani öğrencinin de ilgisini çekecek. Öğretmen mecbur araştırarak. İşte karekoda link verebiliyorsunuz. Öğrenci oradan örneğin kahoota girecek, quizesi görecektir, EBA’daki farklı bir araca yönlendirilecek” K12

K8 ve K7’de bazı uygulamaların ücretli olmasından yakınmışlardır. Bakanlığın sık kullanılan uygulamaları satın alabileceğini vurgulayan katılımcılar, bu uygulamalara EBA üzerinden erişim sağlanmasının büyük kolaylık sağlayacağını da sözlerine eklemiştir. K7 görüşlerini şu sözlerle ifade etmiştir:

“Artırılmasına yönelik şöyle birçok uygulama ücretli mesela. Limit var maalesef. Can sıkıcı oluyor bizim için” K7

K11 ise aslında her şeyin öğretmende merak duygusunu uyandırmakla başladığını söyleyerek hiç kimsenin zorunlu tutulmaması gerektiğini düşündüğünü belirtmiştir. Mesleki anlamda fark yaratmak isteyen ve gelişime açık olan bütün öğretmenlerin Web2.0 araçlarını kullanabileceğini, araçların nasıl kullanıldığına dair internette birçok video olduğunu ve biraz araştırılırsa tüm öğretmenlerin bunlara rahatça ulaşabileceğini şu sözlerle dile getirmiştir:

“Aslında öğretmende biraz merak uyandırmak, gerisini onlara bırakmak gerekiyor çünkü bende öyle oldu her şeyi biri öğretmedi bana. Her şey internette var kendi kendine öğrenmek istedikten sonra” K11

## SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmada ilk olarak yabancı dil öğretmenlerinin Web2.0 araçlarıyla tanışmalarına ilişkin sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre öğretmenlerin Web2.0 araçlarını, Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılayabilen, içinde bulunulan çağa uygun, etkileşimli, yer ve zamandan bağımsız olarak kullanılabilen ve bütün duylara hitap edebilen ders materyalleri olarak tanımladıkları görülmüştür. McLoughlin ve Lee (2007) Web2.0 teknolojisini kullanıcıların kendi içeriklerini geliştirip bilgi ve fikir alışverişi yapabildiği, aynı zaman da birbirleriyle de iş birliği yapabildikleri bir platform olarak tanımlanması araştırmanın bulgularını desteklemektedir. Yeni nesil ölçme araçları olarak da adlandırılan Web2.0 araçları yüksek etkileşimli materyallerdir. Fiziksel ortamlarda gerçekleştirilmesi zor olan interaktif deneyler, soyut olan kavramların gerçeğe yakın şekilde görselleştirildiği canlandırmalar, etkileşimli oyunlar ve çeşitli projeler bu araçlar sayesinde yer ve zamandan bağımsız gerçekleştirilebilir (MEB, 2018).

Araştırmaya katılan yabancı dil öğretmenlerinin Web2.0 araçlarıyla hizmetçi eğitimlerde ve ETwinning platformunda tanıştıkları ve kullanmaya karar verdikleri görülmektedir. Web2.0 araçları yardımıyla proje katılımcıları farklı şehirlerde olsalar dahi birbirleriyle devamlı olarak iletişim halindedir ve yaptıkları çalışmaları birbirleriyle ve diğer ETwinning kullanıcılarıyla paylaşabilirler. ETwinning platformunun yanı sıra bazı katılımcılar hizmet içi eğitimler yoluyla Web2.0 araçlarıyla tanıştıklarını daha sonra ETwinning platformuna dahil olduklarını söylemişlerdir. Araçlarla ilgili bilgi aldıkça ve onları tanıdıkça herhangi bir aracı yabancı dil dersine uyarlayabileceklerini görmüşler ve bu şekilde kullanmaya başlamışlardır. Karaca ve Aktaş’a (2019) göre öğretmenlerin Web2.0 araçlarını etkili bir biçimde kullanabilmeleri için uygulamaların eğitim amacıyla nasıl kullanıldığına dair bilgi sahibi olmaları gereklidir. Bunun yanında Çelik (2021) çalışmasında araştırma sonuçlarıyla bağlantılı olarak Web2.0 araçlarıyla ilgili öğretmenlerin eğitim almasının ve araçların derslerde kullanımı konusunda öğretmenlerin bilgi sahibi olmasının öneminden bahsetmiştir.

Birkaç öğretmenin de Erasmus gibi uluslararası projeler sayesinde Web2.0 araçlarıyla tanıştıkları görülmüştür. Alanyazına bakıldığında da çalışmanın bu sonucuyla paralellik gösteren çalışmalara rastlanmaktadır. Çukurbaşı ve Kıyıcı (2018), Karaman vd. (2008) ve McLoughlin ve Lee’nin (2007) yaptığı çalışmalarda da kullanıcıların içerik geliştirebildiği ve bu içerikleri uluslararası şekilde paylaşabildiği, kullanıcıların birbirlerinin içeriklerine erişebildiği ve kullanabildiği, fikir alışverişinde bulunabildiği ve tartışabildiği sonucuna ulaşılmıştır. Web2.0 araçları bu anlamda gerek ulusal gerekse uluslararası projelerde kullanıma oldukça uygundur.

Katılımcılardan bazılarının Web2.0 araçlarıyla üniversite eğitimi sırasında tanıştıkları fakat öğretmen olarak çalışmaya başladıktan sonra aktif olarak kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu öğretmenlerin üniversitede eğitim gördükleri yıllara ve Web2.0 araçlarıyla ilgili eğitim aldıkları derslere bakıldığında birbirinden farklı olduğu görülmüştür. Wells (2007), Aldır (2014) ve Çemrek vd., (2014) yaptığı çalışmalarda öğretmen adaylarıyla çalıştıkları görülmüştür. Araştırmalarda bu araçların üniversitede ders programlarına dahil edilmesiyle oluşacak durumlar ve araçların üniversite ders programlarına dahil edilmesine yönelik öğretmen adaylarının görüşleri

incelenmiştir. Bu çalışmaların sonuçlarına bakıldığında öğretmen adaylarının Web2.0 araçlarının kullanıldığı dersler için olumlu görüşler belirttiği ve geleneksel yöntemlerden ziyade bu araçları tercih edecekleri görülmüştür

COVID-19 salgın sürecinin de öğretmenleri Web araçlarını kullanmaya yönlendirdiği tespit edilmiştir. Web2.0 araçlarının süreçte öğretmenleri destekleyici uygulamalar olduğu görülmektedir. Daha önce bu araçları kullanmayı tercih etmeyen öğretmenler dahi salgın sürecinde Web araçlarına ihtiyaç duymuştur. Yadigar (2022) yaptığı çalışmada salgın öncesinde öğretmenlerin teknoloji kullanımına ihtiyaç duymadığını, sürecin onları teknoloji kullanımına yönlendirdiğini belirtmiştir. Baran'ın (2021) çalışmasında salgından önce özellikle ilk kademe öğretmenlerinin teknoloji kullanımına ihtiyaç duymadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Benzer şekilde mevcut araştırmada da daha önce araçlarla ilgili bilgisi olmasına rağmen derslerinde bu araçları kullanmayı tercih etmeyen katılımcıların, salgın yüzünden uzaktan eğitim süreci başlayınca araçlara ihtiyaç duydukları sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin çoğunluğu Web araçlarını derslerinde uygulamadan önce öğrencilerin hazır bulunuşluk ve sınıf seviyelerinin önemli olduğunu vurgulamışlardır. Karaca ve Aktaş (2019), Bal (2019) ve Richardson (2010) çalışmalarında da aynı hedefe yönelmiş kişilerin beraber yaptıkları projeler ve uygulamaların daha verimli geçtiğinden ve eğitim amacıyla seçilen uygulamanın öğrencinin ilgisini çekmesi gerektiğinden bahsettiği belirlenmiştir. Yang (2008) ise Web2.0 araçlarının doğru şekilde ve öğrenciye uygun olarak kullanımında derse karşı öğrenci motivasyonunu arttırdığından ve sınıf içindeki öğrenci-öğrenci etkileşimini sağladığından bahsetmiştir.

Yabancı dil öğretmenlerinin üzerinde durdukları bir diğer nokta da seçilen aracın dersin amacına hizmet etmesi gerektiğidir. Katılımcıların görüşleri incelendiğinde dersin herhangi bir bölümünde rastgele açılan bir aracın oyundan öteye gidemeyeceği sonucu ortaya çıkmıştır. Anderson (2007), Deperlioğlu ve Köse (2010), Horzum (2010), Karaca ve Aktaş (2019), Richardson (2010) ve Selwyn (2012) çalışmalarında Web2.0 araçlarının yapısı, kullanım şekilleri, nerelerde kullanıldığı ve kullanım amaçları incelenmiş bu konuda araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmaların sonuçlarına bakıldığında öğretmenlerin Web2.0 araçlarını derslerinde kullanırken öğretmek ya da ölçmek istediği beceriyi göz önünde bulundurması gerektiğinden ve araçların ders konularıyla paralel olarak hazırlanması gerektiğinden bahsetmiştir. Yabancı dil derslerinde Web2.0 araçlarının kullanılmasıyla ilgili olarak katılımcılar, ders öncesinde araçların pilot uygulamasının yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Bazı öğretmenlere göre derslerde Web2.0 araçlarını kullanmadan önce öğretmenin genel olarak teknoloji konusunda yeterli olması ve Web2.0 araçlarını iyi kullanabilmesi gerekmektedir. Çünkü Web2.0 araçlarından öğretmenlerinde zevk alması ve araçları verimli bir şekilde kullanabilmeleri için bu konuda meraklı olmaları gerekir. Yadigar (2022) çalışmasında öğretmenlerin teknoloji kullanımından bahsederek günümüz öğretmenlerinin özellikle pandemi sürecinden sonra bu konuda kendilerini geliştirmiş olmasından bahsetmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenler her öğretmenin mesleğinde belirli bir noktadan sonra tükenmişlik sendromu yaşadığını söyleyerek arayışa girdiğini belirtmiştir. Alanyazın incelendiğinde Greenhow vd. (2009), Horzum (2010), Kapan ve Üncel'in (2020) çalışmalarında Web2.0 araçlarının kullanıldığı ders ortamlarında öğrenciler ve öğretmenler sınıf dışına çıkarak dünya çapında bilgi paylaşımcısı oldukları sonucuna ulaşıldığı görülmüştür. Dolayısıyla bu durum öğretmenleri geleneksel yöntemlerin ötesine taşımaktadır. Ayrıca Karaman, Yıldırım ve Kaban (2008) 'ın çalışmasında öğretmenlerin sosyal ağlar yoluyla işbirlikli olarak materyaller hazırlayabildikleri ve bunları yine sosyal ağlar sayesinde bu materyalleri paylaşabildikleri, bu durumun mesleklerine olan bağlılıklarını arttırdığı ve öğretmenlerin çağın gereklerini yerine getirdikleri belirlenmiştir.

Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu öğrencilerinin Web araçlarıyla ilgili deneyimlerinden bahsederken çocukların genel olarak araçlara olumlu yaklaştıklarından bahsetmiştir. Z kuşağı çocuklarının teknolojinin içine doğmasından dolayı araçları kullanma konusunda da zorluk çekmedikleri hatta zaman zaman öğretmenlerine bazı konularda yardım ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. McLoughlin ve Lee (2007) ve Aldır'ın (2014) çalışmalarında Web2.0 araçları yapısı gereği öğrencilerin ilgisini çekmekle beraber bu araçların kullanıldığı eğitim ortamlarının yapılandırıcı öğrenme kuramında tanımlanan öğrenme-öğretme süreçlerine uygun olduğu görülmüştür. Öğrenciler Web2.0 araçlarının kullanıldığı derslerde bireysel gelişimlerini kendileri kontrol edebildikleri ve bu durumda sorumluluk alma becerilerinin gelişmesine katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda Web2.0 araçlarının günümüz yabancı dil öğretim yöntemlerinden olan eklektik yöntem ve iletişimci yöntemle uyum içinde olduğu söylenebilir. Çünkü bu yöntemlerde öğretici pasif konumdayken öğrenci aktif konumdadır ve dil öğrenimindeki amaç dili etkin bir şekilde kullanabilmektir. Her öğrencinin bireysel farklılıkları gözetilir, dil öğrenmeye olan motivasyonları üst düzeyde tutulmaya çalışılır (Uçak, 2016).

Aynı zamanda işbirlikli öğrenme yöntemleriyle grup çalışması alışkanlığı kazandıkları, öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerinin geliştiği belirlenmiştir. Alanyazın incelendiğinde farklı değişkenler ve yöntemler kullanılarak öğrencilerle çalışılan başka çalışmalar da bulunmaktadır. Bilgiç vd. (2011) çalışmasında 21. yüzyıl çocukları Z kuşağıdır ve dijital yerliler olarak adlandırılır. Ayrıca bu çocuklar teknolojik gelişmelere kolayca uyum sağlayabilecek kapasitededir. Öğretmenlerin doğru yönlendirmeleriyle öğrenciler bilgiye nasıl ulaşabileceklerini ve dijital yetkinliklerini nasıl arttırabileceklerini kolayca öğrenebilecekleri sonucuna ulaşılmıştır. Gün (2015) yaptığı çalışmada ise öğrencilerin konuşma becerileri incelenmiştir. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında derslerde Web2.0 araçlarını kullanan öğrencilerin araçlar hakkında olumlu düşüncelere sahip oldukları ve konuşma becerilerinin de araçların kullanılmadığı gruba göre daha çok geliştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin hemen hemen hepsi derslerinde kullanacakları Web2.0 aracını seçerken öncelikle öğrencilerin ilgisini çekecek araçları seçtiklerini vurgulamışlardır. Duffy ve Bruns'ın (2006) çalışması incelendiğinde öğrencilerin araçları ders haricinde de kullanabildiklerini, kendilerine ait projeler geliştirebildiklerini, duygu ve düşüncelerini rahatça paylaşabildiklerini ve araçları kullanmaktan dolayı mutlu oldukları sonucuna ulaşıldığı görülmüştür. Dolayısıyla öğrencilerin tüm bu aktiviteleri istekli ve zevkle gerçekleştirmeleri için seçilen aracın onların ilgisini çekmesi gerekir.

Bunun yanında hem uzaktan eğitim sürecinde hem de yüz yüze eğitimde bazı Web araçlarının katılımcılar tarafından ödev vermek, ders tekrarı yapmak ve öğrencileri takip etmek amacıyla kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu şekilde zaman ve malzemeden tasarruf edildiği, öğrencilerin istedikleri yerde ve zamanda ödevlerini tamamlayabildikleri ve öğretmenlerinde öğrencilerini sürekli olarak kontrol edebildikleri belirlenmiştir. Çemrek vd. (2014), Çukurbaşı ve Kıyıcı (2018), Flanagan ve Calandra (2005), Karaca ve Aktaş (2019) çalışmalarında Web2.0 araçlarının hem güncel hem de pratik olduğundan, yer ve zamandan bağımsız olarak kullanılabilmesi ve teknoloji çağına uygun olmalarından dolayı kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenler tarafından Web araçlarının kullanılmasının başka bir nedeninin de ölçme değerlendirme olduğu görülmüştür. Öğretmenler süreç değerlendirme yapmak istediklerinde ya da not verme işlemleri için hem uzaktan eğitimde hem de yüz yüze eğitime geçtiklerinde Web araçlarını tercih etmişlerdir. Bu durumun nedeni olarak Web araçlarının kullanımının kolaylığı ve sonuçlara ulaşmada daha pratik olduğu görülmüştür. Araştırmada ulaşılan sonuca benzer olarak Cebeci ve Tekdal (2006) da mobil çağındaki çocukları değerlendirmek ve onların öğrenmelerine katkı sağlamak amacıyla Web2.0 araçlarının kullanılması gerektiğini belirtmiştir.

Araştırmada ulaşılan bir başka sonuçta uzaktan eğitim süreciyle ilgilidir. Öğretmenler genel olarak uzaktan eğitim sürecinde Web araçlarını kullanmanın kendi dersleri için olumlu yansımaları olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin görüşleri dikkate alındığında, uzaktan eğitim sürecinde derse katılımın zorunlu olmaması nedeniyle derslere giren öğrenci sayılarının oldukça az olduğu tespit edilmiştir fakat Web araçlarının kullanıldığı derslerde bu oranın belirgin ölçülerde arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Çiftçi (2022) yaptığı çalışmada salgın sürecinde gerçekleştirilen uzaktan eğitimde derslere katılımların yeterli oranda olmadığı ve derse gelen öğrencilerinde motivasyonlarının düşük olduğu sonucuna ulaşmıştır. Benzer şekilde Yadigar (2022) yaptığı çalışmada uzaktan eğitim sürecinde derslere katılımın oldukça düşük olduğunu belirlemiştir. Fakat mevcut araştırmanın sonucu gösteriyor ki bu durum Web2.0 araçlarının kullanıldığı derslerde geçerli değildir. Dinler (2022) yaptığı çalışmada uzaktan eğitimde kullanılan bilgisayar uygulamalarının öğrencileri derse çekme ve onları motive etme konusunda olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Uzaktan eğitimde öğrencilerin kontrolünü sağlama, öğrenme sürecine kılavuzluk edebilme ve hızlı dönüt alma gibi konularda da Web2.0 araçlarının çok kullanışlı olduğu tespit edilmiştir. Mcloughlin ve Lee (2007) Web2.0 araçlarının çevrimiçi ortamlarda içerik geliştirmek ve bunları istenilen yer ve zamanda paylaşabilmek için çok uygun olduğunu belirtmişlerdir. Horzum (2010) ve Bal (2019) çalışmalarında hızlı dönüt alma, öğrenciye anlık olarak ulaşma, öğrencileri kontrol altında tutma ve çevrimiçi bir şekilde ödev verme konusunda Web2.0 araçlarının son derece kullanışlı olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Karaca ve Aktaş (2019) ve Çukurbaşı ve Kıyıcı (2018) ise Web2.0 araçları sayesinde öğrencilerin uzaktan bilgi paylaşabildiklerini, tartışabildiklerini, ortak projelerde çalışabildiklerini ve soru sorup iletişime geçebildiklerini belirtmişlerdir.

Yabancı dil öğretmenlerinin çoğunluğu ders içeriklerinin Web araçlarının kullanımına uygun olduğunu vurgulamıştır. Görseller ve sesler kullanılabildiği için özellikle beceri eğitiminde Web araçlarının kullanılması gerektiği, böylelikle yabancı dil dersinin daha etkili ve kalıcı olacağı sonucu ortaya çıkarılmıştır. Anderson (2007), Bal (2019), Horzum (2010), O'Reilly de (2007) çalışmalarında Web2.0 araçlarıyla ilgili benzer sonuçlara ulaşarak araçların bütün duyulara hitap edebildiklerini belirtmiştir. Shang ve Wang'ın (2010) çalışmasında da Web2.0 araçlarının yabancı dil öğretiminde kullanılmasının olumlu yansımalarından bahsedilmiştir.

Yapılan görüşmelerden çıkan sonuçlardan bir diğeri de yabancı dil dersinin yapısı bakımından çağın gereklerine cevap verebilecek yapıda olduğu fakat Web araçlarının daha aktif kullanımı için bazı noktalarda geliştirilmeye muhtaç olduğudur. Ders kitaplarının Web araçlarına göre uyarlanması, linkler ve karekodlarla desteklenmesi, EBA'daki içeriklerin Web araçlarına uygun hale gelmesi ve dahi linklerle yönlendirilme yapılması, bazı ünitelerin sadeleştirilmesi veya içeriklerinin daha güncel hale getirilmesi gerektiği belirlenmiştir.

Araştırmada ulaşılan bir başka sonuçta öğretmenlerin Web2.0 araçlarını derslerinde kullanırken karşılaştıkları sorunlarla ilgilidir. Bu sorunlar içinde en çok karşımıza çıkanın bağlantı ve internet altyapısıyla alakalı sorunlar olduğu görülmektedir. Öğretmenler okullardaki internet alt yapılarının çoğu zaman yeterli olmadığını, ders esnasında dahi bağlantıların gittiğini, bunun önüne geçmek için genelde kendi internet bağlantılarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanında akıllı tahtalarında bazı okullarda çalışmadığı, öğretmenlerin sürekli sınıf değiştirmek zorunda kaldığı ya da bazı zamanlarda Web araçlarını kullanamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazın incelendiğinde Bakioğlu ve Çevik (2020) ve Dinler'in (2022) yaptığı çalışmalarda okullarda internet alt yapılarının yetersiz olduğu ve sıklıkla teknik arızaların oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yabancı dil öğretmenlerinin karşılaştığı bir başka sorunun cihaz problemleri olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun sonucu olarak da teknik aksaklıkların yaşandığı ve Web araçlarının öğrenciler cihazlarını okula getirirler bile kullanılamadığı ortaya çıkarılmıştır. Öğretmenlerin sıklıkla karşılaştıkları bir diğer sorunun da paralı uygulamalar olduğu belirlenmiştir. Özellikle video ve sunum yapma uygulamalarının paralı olduğu, yüksek ücretlerden dolayı da yabancı dil öğretmenlerinin bu uygulamaları kullanamadıkları ortaya çıkarılmıştır.

Yabancı dil öğretmenleri belirli noktalarda bazı düzenlemeler yapıldığında araçların kullanımının yaygınlaşacağını belirtmişlerdir. Öğretim programının Web araçlarının kullanımına kazanım bazında uygun olduğunu vurgulayan katılımcılar, ders kitaplarının ve EBA'nın Web araçlarıyla etkileşimli olacak şekilde tekrar düzenlenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bunun yanında MEB'in de araçların kullanımını arttırmak için çalışmalar yürüterek yerli Web araçları üretmesi ve bazı paralı uygulamaları satın alıp öğretmenlerin kullanımına ücretsiz sunması gerektiği ortaya çıkarılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular bir bütün olarak değerlendirildiğinde üniversite eğitimi sırasında Web2.0 araçlarıyla tanışan öğretmen sayısı çok azdır. Bu konuda farkındalığı arttırmak ve öğretmenleri henüz üniversite eğitimleri esnasında Web2.0 araçları konusunda bilgilendirmek ileriki dönemlerde araçların kullanımını arttırabilir. Bu nedenle Web2.0 araçları ile ilgili konular farklı derslerde yer alabilir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar hala Web2.0 araçlarından haberdar olmayan öğretmenler olduğunu göstermiştir. Milli Eğitim Bakanlığı ya da Müdürlüklerinin verdiği hizmet içi eğitimler öğretmenler tarafından yeterli bulunmamaktadır. Web2.0 araçlarıyla ilgili olarak öğretmenlerin farkındalığını, bilgisini ve uygulama becerilerini arttırmak için MEB tarafından öğretmenlere daha fazla eğitim verilebilir.

Araştırmadan elde edilen verilere göre özellikle COVID-19 salgın sürecinde EBA'nın öğretmenler tarafından kullanımı artmıştır fakat öğretmenler EBA'daki içeriklerin Web2.0 araçlarının kullanımına uygun olmadığını belirtmişlerdir. EBA Web2.0 araçlarının kullanımına uygun olacak şekilde düzenlenebilir. Son olarak öğretmenlerin araçları kullanırken çeşitli sorunlarla karşılaştıkları görülmüştür. Bu sorunların başında da internet ve bağlantı sorunları gelmektedir. Okullardaki internet ve bağlantı sorunları okul yönetimi ya da ilçe müdürlükleri tarafından giderilebilir.

## KAYNAKLAR

- Aldır, Z. (2014). *Web 2.0 araçlarının öğretimde kullanılmasına ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Anderson, P. (2007). What is Web 2.0: Ideas, technologies and implications for education. *JISC*, 1(1). Bristol, UK.
- Bahadorfar, M., & Omidvar, R. (2014). Technology in teaching speaking skill. *Acme International Journal of Multidisciplinary Research*, 2(4), 9-13.
- Bakioğlu, B., & Çevik, M. (2020). Covid-19 pandemisi sürecinde fen bilimleri öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4).
- Bal, H. (2019). *Öğretmenlerin eğitimde yeni teknolojileri ve web2.0 araçlarını kullanımlarının değerlendirilmesi*. Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü.
- Bilgiç, H. G., Duman, D., & Seferoğlu, S. S. (2011). Dijital yerlilerin özellikleri ve çevrim içi ortamların tasarlanmasındaki etkileri. *Akademik Bilişim*, 2(4), 1-7.

- Bilgin, E. (2022). *Yabancı dil öğretiminde Web 2.0 araçlarının eğitimsel kullanımı: En iyi uygulamaları tanımlayan bir çalışma* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Cebeci, Z., & Tekdal, M. (2006). Using podcasts as audio learning objects. *Interdisciplinary Journal of E-Learning and Learning Objects*, 2(1), 47-57.
- Creswell, J. W. (2018). *Nitel araştırma yöntemleri* (4.Baskı). M. Bütün ve S.B. Demir, Çev.(Eds.). Siyasal Kitapevi.
- Çelik, T. (2021). Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliği ölçeği geliştirme çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 51, 449-478. <https://doi.org/10.9779/pauefd.700181>
- Çemrek, F., Baykuş, H., & Özyayın, Ö. (2014). Sosyal medya kullanım ve davranışlarının kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı bağlamında incelenmesi: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi örneği. *Alphanumeric Journal*, 2(2), 61-76. <https://doi.org/10.17093/aj.2014.2.2.5000084657>
- Çiftçi, S. (2022). *Covid-19 salgın sürecinde Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilkokullara ilişkin politika ve uygulamalarının değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Alaaddin Keykubat Üniversitesi.
- Çukurbaşı, B., & Kıyıcı, M. (2018). Öğretmen adaylarının öğretimde internet teknolojilerini kullanmaya yönelik tercihlerindeki değişimin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(3), 765-776. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.413325>
- Deperlioğlu, Ö., & Köse, U. (2010). Web 2.0 teknolojilerinin eğitim üzerindeki etkileri ve örnek bir öğrenme yaşantısı. *Akademik Bilişim*, 10, 10-12.
- Dinler, S.S. (2022). *Covid-19 salgın sürecinde sınıf öğretmenlerinin yaşadığı sorunlar* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Kırıkkale Üniversitesi.
- Duffy, P., & Bruns, A. (2006). The use of blogs, wikis and RSS in education: a conversation of possibilities. *In Learning on the Move: Proceedings of the Online Learning and Teaching Conference* (pp. 31-38). Queensland University of Technology.
- Elmas, R., & Geban, Ö. (2012). Web 2.0 tools for 21st century teachers. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 243-254.
- Ersoy, F. (2017). Fenomenoloji. Saban, A., ve Ersoy, A. (Ed.) *Eğitimde nitel araştırma desenleri* içinde (2.bs.). Anı Yayıncılık.
- Flanagan, B., & Calandra, B. (2005). Podcasting in the classroom. *Learning & Leading with Technology*, 33(3), 20-23.
- Gömleksiz, M. N. (2000). Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler ve yöntem sorunu. *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 5, 263-264.
- Greenhow, C., Robelia, B., & Hughes, J. E. (2009). Learning, teaching, and scholarship in a digital age: Web2.0 and classroom research: What path should we take now? *Educational Researcher*, 38(4), 246-259. <https://doi.org/10.3102/0013189X09336671>
- Gün, S. (2015). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde web2.0 sesli ve görüntülü görüşme (Skype) uygulamalarının konuşma becerisine etkisi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin web2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 603-634.
- Karaca, F., & Aktaş, N. (2019). Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin web2.0 uygulamaları için haberdarlıklarının, yeterlilik düzeylerinin, kullanım sıklıklarının ve eğitsel amaçlı kullanım biçimlerinin incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 212-230. <https://doi.org/10.17556/erziefd.473412>
- Karakuş, N., & Er, Z. (2021). Türkçe öğretmeni adaylarının web2.0 araçlarının kullanımıyla ilgili görüşleri. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 9, 177-197. <https://doi.org/10.21733/ibad.837184>
- Karaman, S., Yıldırım, S., & Kaban, A. (2008). Öğrenme 2.0 yaygınlaşıyor: Web2.0 uygulamalarının eğitimde kullanımına ilişkin araştırmalar ve sonuçları. *XIII. Türkiye'de İnternet Konferansı Bildirileri*, 35-40.
- Kaynar, T. (2019). *Web2.0 araçlarının yabancı dil öğretiminde kullanımı* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Marmara Üniversitesi.

- Martins, M. L. C., Moreira, G., & Moreira, A. (2012). *Web 2.0 and authentic foreign language learning at higher education level*. içinde L. Bradley & S. Thouésny (Ed.), CALL: Using, Learning, Knowing, EUROCALL Conference, Gothenburg, Sweden, Proceedings (pp. 64–69).
- McLoughlin, C., & Lee, M. (2007). Social software and participatory learning: Pedagogical choices with technology affordances in the web2.0 era (pp. 664-675). *İçinde ICT: Providing choices for learners and learning. Proceedings ascilite Singapore 2007. Centre for Educational Development, Nanyang Technology.*
- Memiş, M. R., & Erdem, M. D. (2013). Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler, kullanım özellikleri ve eleştiriler. *Turkish Studies, 8(9)*, 297-319.
- Miles, H., & Huberman, A. M. (2018). *Qualitative data analysis: A methods sourcebook*.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *Milli eğitim istatistikleri örgün eğitim 2018/2019*. Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı.
- O'reilly, T. (2007). What is web2.0: Design patterns and business models for the next generation of software. *Communications & Strategies, 1*, 17-37.
- Özgür, H. (2016). Facebook sosyal ağına entegre e-portfolyo yazılımının akademik başarı ve öğretim sürecinde kullanımına yönelik tutuma etkisi. *Sakarya University Journal of Education, 6(1)*, 38-56. <https://doi.org/10.19126/suje.46684>
- Richardson, W. (2010). Blogs, wikis, podcasts, and other powerful web tools for classrooms. *Corwin Press*.
- Selwyn, N. (2012). Social media in higher education. *The Europa World of Learning, 1(3)*, 1-10.
- Shang, J., & Wang, M. (2010). Web2. 0's impact and use strategies on pedagogy reform of professional English courses. *In 2010 International Conference on Artificial Intelligence and Education (ICAIE)* (pp. 695-698). IEEE.
- Suri, H. (2011). Purposeful sampling in qualitative research synthesis. *Qualitative Research Journal, 11(2)*, 63-75. DOI:10.3316/QRJ1102063
- Uçak, S. (2016). Dil öğrenimi ve edinimi üzerine bir tartışma. *Aydın Tömer Dil Dergisi, 1(1)*, 65-80.
- Üncel, R., & Kapan, K. (2020). Gelişen web teknolojilerinin (web1.0-web2.0-web3.09) Türkiye turizmine etkisi. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi, 3(3)*, 276-289.
- Wells, M. (2007). Wikis, blogs and podcasts-using Web2 technologies in teacher education. *In AARE 2007: The Association for Active Educational Researchers International Educational Research Conference Proceedings*. AARE.
- Yadigar, G.C. (2022). *İlkokullarda covid-19 döneminde uzaktan eğitime erişimi engelleyen faktörlerin ve sorunların incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Çankırı Karatekin Üniversitesi.
- Yıldırım, A. (2014). İnternetin görünen yüzü. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 3*, 51-59. DOI: 10.18493/kmusekad.3844
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin yayıncılık.